

Rezoluce EI o nepedagogických pracovnících

Osmý světový kongres Education international (EI) v Bangkoku, v Thajsku ve dnech 21. – 26. července 2019:

- (1) rozvíjí rezoluce EI z let 2011 a 2015, které se týkaly nepedagogických pracovníků;
- (2) znovu zdůrazňuje, že nepedagogičtí pracovníci hrají důležitou roli při uskutečňování práva na vzdělání a při zajišťování kvalitního vzdělávání pro všechny;
- (3) uznává, že nepedagogičtí pracovníci hrají zásadní roli pro dosažení cíle 4 udržitelného rozvoje;
- (4) uznává, že role všech pracovníků ve vzdělávání jsou navzájem komplementární a spolu propojené;
- (5) potvrzuje, že nepedagogičtí pracovníci jsou součástí vzdělávací komunity a měli by být takto uznáváni;
- (6) konstatuje, že nepedagogičtí pracovníci musí mít možnost využívat kvalitní a uznané profesní školení;
- (7) je znepokojen tím, že nepedagogičtí pracovníci jsou velmi často nedostatečně ohodnoceni a nedostává se jim uznání za jejich přínos ke kvalitnímu vzdělávání;
- (8) je znepokojen tím, že se zvyšuje podíl využití služeb nepedagogických pracovníků zvenčí pomocí subdodavatelských vztahů, což s sebou přináší negativní dopady jak na zaměstnanecká práva nepedagogických pracovníků, tak na kvalitu vzdělávání;
- (9) je znepokojen tím, že v důsledku škrťů v rozpočtech na vzdělávání a v důsledku zvyšující se privatizace vzdělávání narůstá v případě nepedagogických pracovníků počet případů prekarity práce;
- (10) poznamenává, že někteří nepedagogičtí pracovníci nejsou odborově organizováni a že některé odborové svazy ve vzdělávání nesdružují nepedagogické pracovníky.

(11) Osmý světový kongres:

- (i) přijímá Deklaraci práv a statusu nepedagogických pracovníků (viz dodatek);
- (ii) vyhlašuje 16. květen Světovým dnem nepedagogických pracovníků, aby se zviditelnily profese nepedagogických pracovníků a dostalo se jim uznání, stejně tak jako jejich práci a přínosu ke kvalitnímu vzdělávání;
- (iii) vyzývá mezinárodní instituce jako je MOP a UNESCO, aby aktivně podporovaly práva a status nepedagogických pracovníků, a to včetně označení Světového dne nepedagogických pracovníků.

(12) Osmý světový kongres vyzývá své členské organizace, aby:

- (i) požadovaly po vládách nezbytná opatření k tomu, aby se v souladu s Deklarací zajistila práva a poskytla podpora nepedagogickým pracovníkům;
- (ii) slavily každoročně Světový den nepedagogických pracovníků skrze kampaně na národní úrovni i ve spolupráci s EI;
- (iii) posílily hlas a zastoupení nepedagogických pracovníků, a to jak na interní úrovni pomocí vytváření struktur a zastoupení v rámci vedení odborů, tak i na vnější úrovni skrze zastoupení v delegacích na konferencích a akcích EI;

(iv) reagovaly na odborovou organizovanost nepedagogických pracovníků na své národní úrovni a zvažily, jak mohou odbory přispět k tomu, aby ochránily a podpořily práva i status nepedagogických pracovníků, a to skrze sdružování nepedagogických pracovníků v odborech a spolupráce s jinými odborovými svazy, které sdružují nepedagogické pracovníky.

(13) Osmý světový kongres zmocňuje EI, aby:

(i) prosazovala práva a status nepedagogických pracovníků v rámci globálního vzdělávání, globálních pracovních fór a procesů;

(ii) každý rok slavila 16. květen jako Světový den nepedagogických pracovníků, a to včetně speciálních akcí a kampaní;

(iii) poskytovala cílenou podporu odborovým svazům, které se rozhodnou, že začnou sdružovat nepedagogické pracovníky;

(iv) podporovala a zmocnila zástupce nepedagogických pracovníků, aby se spolu navzájem propojili na regionální úrovni za účelem výměny zkušeností, vedení společného dialogu a vzájemné podpory, aby lépe chránili práva a status nepedagogických pracovníků. To také zahrnuje poskytování prostoru schůzím výboru nepedagogických pracovníků k tomu, aby se jejich zástupci setkávali na akcích a konferencích pořádaných EI;

(v) se zasadila o konzistentní používání inkluzivní terminologie, která zahrnuje široce pojaté pochopení vzdělávací komunity a která uznává všechny pracovníky ve vzdělávání i jejich přínos ke kvalitnímu vzdělávání.

DODATEK:

Deklarace práv a statusu nepedagogických pracovníků

(Deklarace přijatá původně na historicky první konferenci nepedagogických pracovníků pořádanou EI ve dne 15. – 16. května 2018 v Bruselu)

Education International prohlašuje tuto deklaraci o právech a statusu nepedagogických pracovníků a vyzývá k její celosvětové aplikaci. Tím znovu potvrzujeme a hájíme vzdělávání jakožto lidské právo a veřejné dobro, které je garantované státem. Tato deklarace staví na politice EI a měla by být čtena v kontextu mezinárodních nástrojů.

- (1) Pojem nepedagogičtí pracovníci odkazuje na pracovníky ve vzdělávání, kteří pracují v široké škále rolí a povolání napříč všemi úrovněmi vzdělávání jak ve veřejných, tak i v soukromých vzdělávacích institucích¹. Nepedagogičtí pracovníci hrají důležitou roli při realizaci práva na vzdělání a při zajištění vzdělávání pro všechny. Jejich práce přispívá k udržení pozitivního a bezpečného vzdělávacího prostředí s cílem, aby vzdělávací instituce fungovaly efektivně pro všechny studenty.
- (2) Všichni nepedagogičtí pracovníci musí být uznáni a respektováni za svoji komplementární a vzájemně propojenou roli při poskytování kvalitního vzdělávání.
- (3) Status, práva a pracovní podmínky nepedagogických pracovníků musí být chráněny proti negativním vlivům privatizace a komercializace. Využívání profesí nepedagogických pracovníků

¹ Pojem nepedagogičtí pracovníci zahrnuje, ale není omezen na následující kategorie profesí: administrativní a úřednické profese; kariérní pomoc a/nebo poradenství; zaměstnanci knihoven a školních matrik; údržba a/nebo konkrétní řemeslnické profese; potraviny a výživa; zdraví a životní podmínky; konzultační činnost a/nebo výuka a asistence výuky; bezpečnost; technologie a/nebo podpora komunikačních technologií; doprava a služby specialistů.

zvenčí pomocí subdodavatelských vztahů obzvláště popírá vzájemně závislou povahu práce všech pracovníků ve vzdělávání.

- (4) Nepedagogičtí pracovníci hrají důležitou roli při vzdělávání „celého studenta“. Jejich práce zajišťuje, že akademické, socio-emoční a praktické potřeby jednotlivých studentů jsou naplňovány a tím se podporuje vzdělávací komunita i posilují spravedlivé a inkluzivní vzdělávací systémy.
- (5) Nepedagogičtí pracovníci jsou součástí týmu zaměstnanců ve vzdělávání, který přispívá k výuce studentů. Zaslouží si, aby byli respektováni a oceněni za svůj přínos ke kvalitnímu vzdělávání.
- (6) Nepedagogičtí pracovníci jsou součástí vzdělávací komunity. Jako takoví mají právo podílet se a účastnit se na rozhodování svých vzdělávacích institucí.
- (7) Nepedagogičtí pracovníci mají právo na důstojné a kvalitní pracovní podmínky². Musí dostávat férové a spravedlivé tarifní i nadtarifní platové ohodnocení, aby si vydělali alespoň tolik, kolik se rovná životnímu minimu. Stabilita a jistota jsou základními prvky zaměstnání a jsou v nejlepším zájmu studentů a vzdělávacích institucí i komunity jako celku.
- (8) Pracovní podmínky nepedagogických pracovníků musí být vysoce kvalitní, aby nepedagogičtí pracovníci mohli vykonávat svoji roli co nejlépe.
- (9) Všechny aspekty přípravy, zaměstnávání a odměňování nepedagogických pracovníků by měly být prosty jakékoliv diskriminace na základě věku, postižení, rasy, barvy pleti, etnické příslušnosti, nebo příslušnosti k domorodým skupinám, genderu, genderové identity nebo sexuální orientace, jazyka, manželského stavu, postavení migranta, politického aktivismu, náboženství, socio-ekonomického statusu, příslušnosti k odborům a dalších. Zvláštní pozornost by měla být věnována zajištění genderově spravedlivého odměňování.
- (10) Nepedagogičtí pracovníci mají právo na bezpečnost při práci, právo nebýt obětí sexuálního obtěžování, zneužívání nebo násilí na pracovišti. Bezpečnost ochrany zdraví při práci musí být zajištěna.
- (11) Nepedagogičtí pracovníci by měli mít zdarma přístup ke kvalitnímu a vhodnému dalšímu profesnímu rozvoji i příležitostem pro profesní růst.
- (12) Nepedagogičtí pracovníci mají právo organizovat se a sdružovat v odborových organizacích. V rámci odborů mohou nepedagogičtí pracovníci kolektivně bránit svoje práva, vyjednávat a prosazovat svoje zájmy. Mají právo přispívat a účastnit se rozhodování v rámci svých odborů a organizací.
- (13) Odbory a organizace, které zastupují nepedagogické pracovníky, musí být nezávislé a svobodné, aby se mohly účastnit sociálního dialogu. Jejich role v prosazování kvalitního vzdělávání by měla být uznána. Tyto organizace by měly být přímo a smysluplně zahrnuty do rozvoje a implementace vzdělávací politiky.
- (14) Je třeba uznat zásadní roli nepedagogických pracovníků při poskytování kvalitního vzdělávání. Státní orgány musí zajistit nezbytné financování, aby tato deklaráce přinesla konkrétní výsledky.

² Agenda důstojné práce MOP zahrnuje čtyři pilíře: zaměstnanost, sociální ochranu, práva v práci a sociální dialog.